

บทที่ 3 ระเบียบวิธีการศึกษา

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์คือ เพื่อศึกษาปัจจัยแห่งความสำเร็จของสินค้าที่ได้รับ การคัดสรรเป็นสุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ 5 ดาว ในระดับภาค ของสินค้าประเภทผ้าและ เครื่องแต่งกาย ในจังหวัดนครราชสีมา โดยจะศึกษาถึงข้อมูลพื้นฐานของชุมชน ภูมิหลังและ ประสบการณ์เดิม ได้ดำเนินการศึกษาด้วยวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยได้ทำการ นัดสัมภาษณ์กับผู้ประกอบการและคณะกรรมการที่ทำการคัดสรรสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ในระดับภาค ซึ่งอาศัยทฤษฎี และแนวคิด ได้แก่ แนวคิดด้านการบริหารการจัดการ แนวคิดด้าน การตลาด แนวคิดด้านการผลิต แนวคิดด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ แนวคิดด้านการบริหารการเงิน และแนวคิดเกี่ยวกับความสำเร็จของธุรกิจขนาดย่อม เป็นต้น รวมทั้งอาศัยผลการศึกษาจาก วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นกรอบแนวคิดและแนวทางในการศึกษาค้นคว้านี้ ในการศึกษาค้นคว้านี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดวิธีการดำเนินการศึกษาไว้ดังต่อไปนี้

ขอบเขตการศึกษา

ขอบเขตเนื้อหา

เป็นการศึกษาปัจจัยที่ทำให้สินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ได้รับการคัดสรรเป็นสุดยอด หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ 5 ดาว ในระดับภาค ซึ่งเนื้อหาของการศึกษามีดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานของชุมชน
2. ภูมิหลังและประสบการณ์เดิมของผู้ประกอบการ
3. ปัจจัยแห่งความสำเร็จของสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์

- คุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการ
- การสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ
- ความเข้มแข็งของชุมชน
- การบริหารจัดการ
- การตลาด
- การผลิต
- การพัฒนาผลิตภัณฑ์
- การบริหารการเงิน

4. ปัญหาในการดำเนินงานของผู้ประกอบการ
5. การปฏิบัติงานในการคัดสรรสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ของคณะกรรมการการคัดสรร ปัญหาในการคัดสรร และข้อเสนอแนะ

ขอบเขตประชากร

การศึกษาครั้งนี้ดำเนินการศึกษาด้วยวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ดังนั้นในการศึกษาในประเด็นต่างๆที่กำหนดไว้ จึงเป็นการศึกษาจากแหล่งข้อมูลโดยตรง ประชากรที่ศึกษาคือผู้ประกอบการที่ทำการผลิตสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ที่ได้รับการคัดสรรเป็นสุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ 5 ดาว ในระดับภาค ประจำปี 2546 ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกาย ในจังหวัดนครราชสีมาจำนวน 5 ราย ดังนี้

1. กลุ่มอาชีพทอผ้าบ้านครบุรี ตำบลสะพานปลาข้าว ถึงอำเภอเมืองยาง จังหวัดนครราชสีมา
 2. กลุ่มสตรีไหมทอมือบ้านแปะ ตำบลตะกู อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา
 3. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรผลิตผ้าทอมือ บ้านคิมมะธุ ตำบลหนองหว้า ถึงอำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา
 4. กลุ่มทอผ้าไหมบ้านแฝก-โนนสำราญ ตำบลสามเมือง ถึงอำเภอสีดา จังหวัดนครราชสีมา
 5. กลุ่มผ้าไหมทอมือ ตำบลเมืองปัก อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา
- สำหรับคณะกรรมการที่ทำการคัดสรรสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ในระดับภาค ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกายมีทั้งสิ้น 7 ท่าน ทำการสุ่มตัวอย่างโดยความสะดวก (Convenience Sampling) จำนวน 2 ท่าน ดังต่อไปนี้

1. พันตรี จิมมี หรรดี ช่วยราชการกิจการพลเรือนประจำกองทัพบกที่ 2 จังหวัดนครราชสีมา
2. คุณชลัดดา ธรรมกุล นักวิชาการพัฒนาชุมชน ประจำศูนย์ช่วยเหลือทางวิชาการพัฒนาชุมชนเขตที่ 4 จังหวัดอุดรธานี

วิธีการศึกษา

ข้อมูลและแหล่งข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลจากแหล่งที่มาต่างๆ ซึ่งสามารถจำแนกได้เป็น 2 แหล่ง คือ

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) แบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 ทำการสัมภาษณ์ในเชิงลึกผู้ประกอบการ และสังเกตการทำงานในโรงงานของผู้ประกอบการจำนวน 5 ราย เพื่อหาข้อมูลในการศึกษาปัจจัยแห่งความสำเร็จของสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ที่ได้รับการคัดสรรระดับ 5 ดาว ในระดับภาค รวมถึงปัญหาการดำเนินงาน

ส่วนที่ 2 ทำการสัมภาษณ์ในเชิงลึกจากคณะกรรมการ 2 ท่าน เพื่อหาข้อมูลและข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการตัดสินใจสินค้าต่างๆ

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่ทำการศึกษาค้นคว้าจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการคัดเลือกสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ เอกสารที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต

สถานที่ในการดำเนินการศึกษาและรวบรวมข้อมูล

การศึกษานี้ ผู้ศึกษาใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพซึ่งได้เดินทางไปเก็บข้อมูลยังสถานประกอบการและร้านค้าของผู้ประกอบการทั้ง 5 ราย และหน่วยงานราชการที่คณะกรรมการประจำอยู่ในจังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดอุดรธานีเพื่อทำการสัมภาษณ์

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. ผู้ศึกษา

โดยผู้ศึกษาได้นัดทำการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ประกอบการและคณะกรรมการโดยตรง เพื่อเก็บข้อมูลต่างๆที่ต้องการ พร้อมทั้งสังเกตสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องและการแสดงออกของผู้ให้การสัมภาษณ์ตลอดเวลา

2. แบบสัมภาษณ์

โดยมีโครงสร้างคำถามเพื่อทำการสัมภาษณ์ จะเป็นการสัมภาษณ์แบบปลายเปิด โดยแบบสัมภาษณ์แบ่งเป็น 2 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 แบบสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ แบ่งเป็น 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานประกอบการผลิตสินค้า

ส่วนที่ 2 ภูมิหลังและประสบการณ์เดิมของผู้ประกอบการ

ส่วนที่ 3 การดำเนินงานในด้านต่างๆ ดังนี้

- การบริหารจัดการ
- การตลาด
- การผลิต
- การพัฒนาผลิตภัณฑ์

- การบริหารการเงิน

ส่วนที่ 4 ปัญหาในการดำเนินงานด้านต่างๆ

ชุดที่ 2 แบบสัมภาษณ์คณะกรรมการ โดยครอบคลุมในเรื่องข้อคิดเห็นเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การให้คะแนน กระบวนการให้คะแนน ปัญหาที่เกิดขึ้นในการคัดสรรสินค้าและข้อเสนอแนะ

3. สมุดบันทึกและเครื่องบันทึกเสียง

ผู้ศึกษาได้ใช้เวลาในการเก็บข้อมูล โดยใช้แบบสัมภาษณ์และได้ทำการจดบันทึกข้อมูลภาคสนามตลอดจนการใช้เครื่องบันทึกเสียง ช่วยบันทึกข้อมูลตามที่ได้รับการสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษานำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์และการสังเกตพฤติกรรมของผู้ประกอบการมาให้สัมภาษณ์ บรรยายการสัมภาษณ์และข้อมูลจากการสัมภาษณ์ของผู้ประกอบการ แยกเป็นหมวดหมู่ตามเนื้อหาวัตถุประสงค์ และนำเสนอโดยการบรรยาย การสรุปเชิงวิเคราะห์โดยใช้กรอบแนวคิดที่ได้กำหนดไว้ มาทำการวิเคราะห์

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา

สินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ หมายถึง ผลิตภัณฑ์จากชุมชนที่ได้มาจากการนำทรัพยากรภูมิปัญญาในท้องถิ่นมาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์หรือบริการ

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ หมายถึง สิ่งที่ส่งผลให้การดำเนินงานของผู้ประกอบการสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ได้รับการคัดสรรเป็นสุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ 5 ดาว ในระดับภาค

สินค้าประเภทผ้าและเครื่องแต่งกาย หมายถึง ผ้าทอและผ้าถักจากเส้นใยธรรมชาติ หรือเส้นใยธรรมชาติที่ผสมเส้นใยสังเคราะห์ เช่น ผ้าแพรวา ผ้าถักโครเชต์ เป็นต้น ผลิตภัณฑ์ประเภทเสื้อผ้า เครื่องประดับตกแต่งร่างกายจากวัสดุทุกประเภท เช่น ผ้าพันคอ หมวก กระเป๋า เป็นต้น

สุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ 5 ดาว ในระดับภาค หมายถึง สินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ที่ผ่านการคัดสรรในระดับภาค ให้เป็นสินค้าสุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ในระดับ 5 ดาว คือได้รับคะแนนตั้งแต่ 90 คะแนน ขึ้นไป

ระยะเวลาในการดำเนินการศึกษา

ระยะเวลาในการศึกษา 9 เดือน ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2546 ถึง เดือนกรกฎาคม 2547